HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

13 septembrie 2010 *

În cauza T-193/06,

Télévision française 1 SA (TF1), cu sediul în Boulogne-Billancourt (Franța), reprezentată de J.-P. Hordies și C. Smits, avocați,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de domnii C. Giolito, T. Scharf și B. Stromsky, în calitate de agenți,

pârâtă,

* Limba de procedură: franceza.

susținută de

Republica Franceză, reprezentată de domnii G. de Bergues și L. Butel, în calitate de agenți,

intervenientă,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei C(2006) 832 final a Comisiei din 22 martie 2006 privind măsurile de sprijin pentru cinema și audiovizual în Franța (ajutoarele NN 84/2004 și N 95/2004 – Franța, Scheme de ajutor pentru cinema și audiovizual),

TRIBUNALUL (Camera a cincea),

compus din domnii M. Vilaras, președinte, M. Prek și V. M. Ciucă (raportor), judecători,

grefier: doamna T. Weiler, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 22 aprilie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Articolul 87 alineatul (1) CE dispune: „[c]u excepția derogărilor prevăzute de prezentul tratat, sunt incompatibile cu piața comună ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre".

2 Articolul 87 alineatul (3) litera (d) CE prevede că pot fi considerate compatibile cu piața comună ajutoarele destinate să promoveze cultura și conservarea patrimoniului, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale și de concurență în Comunitate într-o măsură care contravine interesului comun.

3 Comunicarea Comisiei din 26 septembrie 2001 către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor privind anumite aspecte juridice legate de operele cinematografice și alte opere audiovizuale (JO 2002, C 43, p. 6) precizează criteriile specifice pe baza cărora Comisia evaluează ajutoarele de

stat pentru producția cinematografică și audiovizuală, în cadrul derogării prevăzute la articolul 87 alineatul (3) litera (d) CE. De asemenea, Comisia precizează cu privire la aceasta că, în cazul în care evaluează schemele de ajutor pentru producția cinematografică și audiovizuală, Comisia trebuie să verifice că acestea respectă „principiul legalității generale", cu alte cuvinte trebuie să se asigure că nu cuprinde clauze care ar fi contrare dispozițiilor Tratatului CE din alte domenii decât ajutorul de stat (inclusiv dispozițiile referitoare la fiscalitate). În 2004, Comisia a prelungit validitatea acestor criterii specifice de compatibilitate în ceea ce privește ajutoarele pentru producția cinematografică și audiovizuală până la 30 iunie 2007 (JO C 123, p. 1).

4 Legea franceză nr. 86-1067 din 30 septembrie 1986 privind libertatea de comunicare (JORF din 1 octombrie 1986, p. 11755), astfel cum a fost modificată în special prin Legea nr. 2000-719 din 1 august 2000 (JORF din 2 august 2000, p. 11903), stabilește normele aplicabile serviciilor de comunicare audiovizuală.

5 Reglementarea franceză cuprinde măsuri de sprijin pentru producția cinematografică și audiovizuală. Pe de o parte, este vorba despre mecanisme de sprijin pentru producători, puse în aplicare de Centre national de la cinématographie (Centrul Național al Cinematografiei) (CNC). Finanțarea acestor mecanisme este asigurată, în special, printr-o taxă pe cifra de afaceri a televiziunilor (denumită în continuare „taxa"). Pe de altă parte, este vorba despre obligații impuse televiziunilor de a efectua investiții în producția cinematografică și audiovizuală.

6 Mecanismele de sprijin al producției cinematografice și audiovizuale de către CNC sunt reglementate de:

— cu privire la domeniul cinematografic, Decretul nr. 99-130 din 24 februarie 1999 privind sprijinul financiar acordat industriei cinematografice (JORF din 25 februarie 1999, p. 2902), cu modificările ulterioare;

— cu privire la domeniul audiovizual, Decretul nr. 95-110 din 2 februarie 1995 privind sprijinul financiar de stat pentru industria programelor audiovizuale (JORF din 3 februarie 1995, p. 1875), completat prin Decretul nr. 98-35 din 14 ianuarie 1998 privind sprijinul financiar de stat pentru industria audiovizuală (JORF din 17 ianuarie 1998, p. 742), cu modificările ulterioare.

7 Taxa este reglementată de articolul 302 bis KB din Codul general al impozitelor (code général des impôts), introdus prin articolul 28 punctul A din Legea nr. 97-1239 din 29 decembrie 1997 de rectificare a finanțelor (loi de finances rectificative) pentru 1997 (JORF din 30 decembrie 1997, p. 19101) și modificat prin Legea nr. 2005-1719 din 30 decembrie 2005 a finanțelor (loi de finances) pentru 2006 (JORF din 31 decembrie 2005, p. 20597) și prin Legea nr. 2005-1720 din 30 decembrie 2005 de rectificare a finanțelor pentru 2005 (JORF din 31 decembrie 2005, p. 20654).

8 Mecanismul obligațiilor de investiții este reglementat de:

— Decretul nr. 2001-609 din 9 iulie 2001 adoptat pentru punerea în aplicare a punctului 3 al articolului 27 și a articolului 71 din Legea nr. 86-1067 și referitor la contribuția televiziunilor care difuzează în formă necodată prin unde hertziene terestre în mod analogic la dezvoltarea producției de opere cinematografice și audiovizuale (JORF din 11 iulie 2001, p. 11073), cu modificările ulterioare;

— Decretul nr. 2001-1332 din 28 decembrie 2001, adoptat pentru punerea în aplicare a articolelor 27, 28 și 71 din Legea nr. 86-1067 și referitor la contribuția televiziunilor care difuzează prin unde hertziene terestre în mod analogic a căror finanțare recurge la o remunerație din partea utilizatorilor pentru dezvoltarea producției de opere cinematografice și audiovizuale (JORF din 29 decembrie 2001, p. 21310), cu modificările ulterioare;

— Decretul nr. 2001-1333 din 28 decembrie 2001, adoptat pentru punerea în aplicare a articolelor 27, 70 și 71 din Legea nr. 86-1067 și de stabilire a principiilor generale privind difuzarea de servicii, altele decât cele radiofonice prin unde hertziene terestre în mod digital (JORF din 29 decembrie 2001, p. 21315), cu modificările ulterioare;

— Decretul nr. 2002-140 din 4 februarie 2002, adoptat pentru punerea în aplicare a articolelor 33, 33-1, 33-2 și 71 din Legea nr. 86-1067 și stabilirea regimului aplicabil diferitelor categorii de servicii de radiodifuziune sonoră și de televiziune distribuite prin cablu sau difuzate prin satelit (JORF din 6 februarie 2002, p. 2412), cu modificările ulterioare.

9 Aceste obligații de investiții trebuie să fie, cel puțin două treimi în domeniul audiovizual și cel puțin trei pătrimi în domeniul cinematografic, consacrate producției independente, noțiunea de producție independentă fiind interpretată, astfel cum a fost confirmat în ședință, în sensul independenței producătorului operei în raport cu televiziunea finanțatoare a acestei opere și fiind definită după criterii referitoare în special la deținerea reciprocă de capital social sau de drepturi de vot de către producător și de către televiziunea în cauză și la partea acestei televiziuni în activitatea recentă a respectivului producător.

10 Măsurile de sprijin pentru producția audiovizuală acordate de CNC trebuie să fie de asemenea în beneficiul întreprinderilor de producție independente, noțiunea de producător independent fiind definită în aceiași termeni ca și în domeniul obligațiilor de investiții.

Istoricul cauzei

11 La 15 iulie 1992, prin Decizia privind ajutorul N 7/92 (JO C 203, p. 14), Comisia Comunităților Europene a aprobat, pentru o durată nelimitată, anumite modalități ale schemei franceze de sprijin pentru producția cinematografică și audiovizuală.

12 Prin Decizia privind ajutorul N 3/98 din 3 iunie 1998, astfel cum a fost modificată la 29 iulie 2008 (JO C 279, p. 4), Comisia a aprobat, pentru doi ani, anumite modificări aduse sistemului de sprijin automat pentru producția cinematografică. La 7 august 1998, validitatea acestei aprobări a fost prelungită până la 3 iunie 2004.

13 Prin scrisoarea din 3 octombrie 2001, reclamanta, Télévision française 1 SA (TF1), a introdus la Comisie două plângeri privind anumite modalități ale sistemului francez de sprijin pentru cinema și audiovizual.

14 Prin scrisoarea din 16 februarie 2004, autoritățile franceze au notificat schema de ajutoare selective pentru operele cinematografice care prezintă un interes pentru departamentele de peste mări (N 95/2004). Comisia a solicitat informații suplimentare autorităților franceze, care au răspuns Comisiei. Acestea au adresat de asemenea Comisiei o notă de punere în aplicare a schemei, pe care au retras-o ulterior în ianuarie 2005.

15 Prin scrisorile din 13 și din 27 aprilie 2004, CNC a transmis Comisiei informații privind plângerile reclamantei.

16 Prin scrisoarea din 24 mai 2004, autoritățile franceze au notificat Comisiei totalitatea schemelor de ajutor pentru cinema și audiovizual, solicitând acesteia să prelungească temporar validitatea schemelor acoperite de deciziile referitoare la ajutoarele N 7/92 și N 3/98, ceea ce aceasta a refuzat. Prin scrisoarea din 27 iulie 2004, Comisia a solicitat autorităților franceze să își completeze notificarea, ceea ce acestea au făcut prin mai multe scrisori în 2004 și în 2005. La 14 decembrie 2004, totalitatea schemelor de ajutor notificate a fost înregistrată sub referința NN 84/2004.

17 Prin scrisoarea din 22 decembrie 2004, Comisia a informat autoritățile franceze că, întrucât schemele de sprijin notificate au fost deja puse în aplicare, aceasta le consideră nelegale în sensul articolului 88 alineatul (3) CE.

18 Prin scrisoarea din 10 ianuarie 2006, reclamanta a depus o completare la plângerile sale din 3 octombrie 2001.

19 Prin Decizia C(2006) 832 final din 22 martie 2006 privind măsurile de sprijin pentru cinema și audiovizual în Franța (ajutoarele NN 84/2004 și N 95/2004 – Franța, Scheme de ajutor pentru cinema și audiovizual) (denumită în continuare „decizia”), Comisia a decis să nu ridice obiecții în ceea ce privește măsurile în cauză la încheierea fazei preliminare de examinare prevăzute la articolul 88 alineatul (3) CE.

20 La 14 decembrie 2006, decizia a făcut obiectul unei publicări în rezumat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO C 305, p. 12), care conține o trimitere la pagina de internet a Comisiei ce permite accesul la textul integral al acestei decizii.

Decizia

21 Din decizie rezultă că aceasta viza schema de sprijin pentru producția cinematografică și audiovizuală, în special măsurile de sprijin financiar acordate prin intermediul CNC și mecanismul obligațiilor de investiții.

22 În primul rând, cu privire la măsurile de sprijin pentru producția cinematografică și audiovizuală acordate prin intermediul CNC, Comisia îl descrie pe acesta din urmă ca un organism public administrativ, care are personalitate juridică și autonomie financiară și care este plasat sub autoritatea Ministerului francez al Culturii și Comunicațiilor) [punctul II alineatul (20) din decizie]. Bugetul administrat de CNC este împărțit în două secțiuni: secțiunea „Industrii audiovizuale" [ce cuprinde contul de sprijin pentru industria programelor audiovizuale (COSIP)] și secțiunea „Industrii cinematografice" [punctul II alineatul (21) din decizie]. Comisia arată în continuare că bugetul CNC este finanțat prin taxe parafiscale, printre care taxa [punctul II alineatul (22) din decizie]. Comisia amintește că, potrivit articolului 302 bis KB din Codul general al impozitelor, taxa este datorată de exploatanții stabiliți în Franța ai serviciilor de televiziune primite în Franța metropolitană și în departamentele de peste mări care au programat, în cursul anului anterior, una sau mai multe opere audiovizuale sau cinematografice eligibile pentru măsurile de sprijin acordate de CNC și că aceasta este aplicată, în esență, pe cifra de afaceri a acestor televiziuni [punctul II alineatele (23) și (24) din decizie].

23 În ceea ce privește măsurile de sprijin acordate de CNC pentru producția cinematografică și audiovizuală contestate în cadrul prezentei acțiuni, Comisia descrie în decizie măsurile de „sprijin pentru producția cinema de lungmetraje" [punctul II alineatele (29)-(95)], de „sprijin pentru promovarea în străinătate a operelor cinematografice" [punctul II alineatele (121)-(126)], de „sprijin pentru operele cinematografice

de scurtă durată" [punctul II alineatele (127)-(149)] și de „sprijin pentru producția audiovizuală" [punctul II alineatele (186)-(219)], precum și modul lor de finanțare [punctul II alineatele (19)-(24)].

24 După analiza măsurilor respective în decizie, Comisia concluzionează că o parte din acestea constituie ajutoare de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) CE și sunt compatibile cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (d) CE până la sfârșitul anului 2001, în timp ce altele nu au fost calificate drept ajutoare de stat, în sensul articolului 87 alineatul (1) CE, prin aplicarea Regulamentului (CE) nr. 69/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 [CE] și 88 [CE] ajutoarelor *de minimis* (JO L 10, p. 30) [punctul III alineatele (38)-(124) din decizie în ceea ce privește „sprijinul pentru cinema – sprijinul pentru producția cinema de lungmetraje", punctul III alineatele (158)-(193) din decizie în ceea ce privește „sprijinul pentru promovarea în străinătate a operelor cinematografice", punctul III alineatele (194)-(223) din decizie în ceea ce privește „sprijinul pentru operele cinematografice de scurtă durată", punctul III alineatele (257)-(331) din decizie în ceea ce privește „sprijinul pentru producția audiovizuală"]. Cu privire la măsurile declarate compatibile cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (d) CE, Comisia ajunge la această concluzie fie prin aplicarea criteriilor stabilite în Comunicarea din 2001 citată la punctul 3 de mai sus, fie prin aplicarea acestor criterii prin analogie sau ca referință relevantă. Prin urmare, Comisia decide să nu invoce obiecții în ceea ce le privește.

25 În al doilea rând, în ceea ce privește obligațiile de investiții [punctul II alineatele (246)-(255) din decizie], Comisia arată că acestea sunt impuse, cu anumite diferențe în ceea ce privește modalitățile de aplicare, televiziunilor care difuzează în formă necodată prin unde hertziene terestre în mod analogic sau digital, prin cablu sau prin satelit, televiziunilor cu plată difuzate prin unde hertziene terestre în mod analogic și televiziunilor denumite „cu plată pentru vizionare" care difuzează prin unde hertziene terestre în mod digital.

26 Comisia precizează că suma care reprezintă obligațiile de investiții este stabilită prin aplicarea unui procentaj la cifra de afaceri a televiziunii în cauză pentru anul precedent [punctul II alineatul (250) din decizie]. Cuantumul menționat diferă în funcție de modul de difuzare a serviciilor de televiziune și de caracteristicile televiziunii [punctul II alineatele (251)-(254) din decizie]. În general, Comisia subliniază că procentul din cifra de afaceri care trebuie investit în producția cinematografică este mai ridicat dacă programarea serviciului de televiziune se centrează pe cinema și este mai redus dacă această programare nu se centrează în principal pe cinema [punctul II alineatul (251) din decizie].

27 Comisia consideră că aceste obligații de investiții nu implică resurse de stat și nu constituie, așadar, ajutoare de stat în sensul articolului 87 CE [punctul III alineatele (390)-(398) din decizie].

28 La punctul IV din decizie, Comisia „regretă că Franța a pus în executare cea mai mare parte a măsurile examinate în prezenta decizie, cu încălcarea articolului 88 alineatul (3) [CE]". Comisia declară în continuare că măsurile de ajutor de stat, contestate în cadrul prezentei acțiuni, care i-au fost notificate și care fac obiectul deciziei, sunt compatibile cu piața comună, până la sfârșitul anului 2011, în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (d) CE. În sfârșit, se precizează de asemenea la același punct ceea ce urmează:

„Comisia insistă asupra faptului că această durată este acordată în considerarea angajamentului asumat de autoritățile franceze «de a efectua adaptări necesare eventual pentru a se conforma evoluțiilor normelor în materie de ajutor de stat pentru cinema și audiovizual după 30 iunie 2007». Comisia amintește autorităților franceze că acestea trebuie să depună un raport anual cu privire la punerea în aplicare a măsurilor notificate. Acest raport va trebui să furnizeze detalii suficiente pentru a permite Comisiei să verifice dacă aceste mecanisme denaturează concurența într-o măsură care contravine interesului comun."

Procedura și concluziile părților

29 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 12 iulie 2006, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

30 Prin actul depus la grefa Tribunalului la 4 octombrie 2006, Republica Franceză a formulat o cerere de intervenție în prezenta procedură în susținerea Comisiei. Prin Ordonanța din 14 noiembrie 2006, președintele Camerei întâi a Tribunalului a admis această cerere de intervenție. Intervenienta a depus memoriul, iar celelalte părți au depus observațiile referitoare la acesta în termenele acordate.

31 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată, judecătorul raportor a fost repartizat la Camera a cincea, căreia i-a fost atribuită, în consecință, prezenta cauză.

32 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a cincea) a hotărât deschiderea procedurii orale. Pledoariile și răspunsurile părților la întrebările Tribunalului au fost ascultate în ședința din 22 aprilie 2010.

33 Reclamanta solicită Tribunalului:

— declararea admisibilității acțiunii;

— anularea deciziei;

— pronunțarea asupra cheltuielilor de judecată conform legislației în vigoare.

34 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă;

— în subsidiar, respingerea acțiunii ca vădit lipsită de orice temei juridic;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

35 Republica Franceză solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă;

— în subsidiar, respingerea acțiunii ca neîntemeiată;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

36 Fără a invoca în mod formal o excepție de inadmisibilitate în sensul articolului 114 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, Comisia contestă admisibilitatea acțiunii, invocând lipsa calității procesuale active a reclamantei.

Argumentele părților

37 Comisia contestă admisibilitatea acțiunii, susținând că reclamanta nu este vizată în mod individual prin decizie. În primul rând, întrucât reclamanta pune în discuție temeinicia deciziei, aceasta ar trebui să stabilească, potrivit jurisprudenței, statutul său special, demonstrând că poziția sa pe piață este în mod substanțial afectată, și nu numai poziția sa de concurentă în raport cu întreprinderea beneficiară a ajutorului.

38 Reclamanta ar fi trebuit să efectueze o analiză de piață pentru a stabili produsele specifice sau piețele geografice pentru care aceasta ar fi în concurență cu beneficiarii ajutorului (Concluziile avocatului general Jacobs prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Curții din 13 decembrie 2005, Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, Rec., p. I-10737, I-10741, punctele 117 și 118). Astfel, aceasta ar fi trebuit să demonstreze că nu a putut să beneficieze de niciuna dintre măsurile de ajutor vizate de decizie și că acest dezavantaj afectează în mod substanțial poziția sa concurențială.

39 În duplică, Comisia arată că reclamanta nu caută să stabilească interesul direct și individual de a exercita acțiunea în ceea ce privește măsurile de sprijin pentru producție acordate de CNC. Comisia deduce din aceasta că reclamanta admite implicit că acțiunea sa nu este admisibilă decât în măsura în care vizează obligațiile de investiții. Aceasta s-ar explica cu ușurință prin faptul că reclamanta poate beneficia

de măsuri de sprijin pentru producție acordate de CNC. Pentru producția cinematografică, reclamanta ar beneficia în special de sprijin automat pentru producție și pentru distribuție, precum și de ajutoare pentru ediția videografică. Pentru producția audiovizuală, reclamanta ar beneficia direct de sprijinul acordat de COSIP, prin intermediul filialelor sale de producție, și ar beneficia de aceasta indirect pentru programele pe care postul le prefinanțează producătorilor delegați. Potrivit Comisiei, în temeiul unei jurisprudențe constante, o acțiune în anulare nu este admisibilă decât în măsura în care reclamanta are un interes, născut și actual, să obțină anularea actului atacat. Or, nu aceasta ar fi situația în cauză în măsura în care, dacă se presupune că Tribunalul admite acțiunea reclamantei și anulează decizia, în măsura în care aceasta se referă la măsurile de sprijin declarate compatibile, reclamanta ar fi împiedicată să beneficieze de ajutoarele în cauză și s-ar găsi într-o situație mai puțin favorabilă decât cea care rezultă din decizie.

40 În al doilea rând, în ceea ce privește obligațiile de investiții, în ipoteza în care Comisia ar fi săvârșit o eroare prin faptul că a constatat lipsa resurselor de stat, reclamanta ar fi trebuit de asemenea să demonstreze afectarea substanțială a poziției sale concurențiale din cauza faptului că nu ar beneficia, chiar și potențial, de măsurile vizate.

41 Mai întâi, Comisia amintește că obligațiile de investiții impun televiziunilor, cu diferențe în ceea ce privește modalitățile, să cheltuiască anual anumite sume pentru finanțarea producției cinematografice și audiovizuale. Întrucât aceste obligații revin tuturor televiziunilor, acțiunea reclamantei nu ar fi, prin urmare, admisibilă în măsura în care vizează calificarea acestei măsuri ca nefiind un ajutor. În această privință, referirea reclamantei la situația normativă în vigoare la depunerea plângerilor sale în 2001 ar fi lipsită de relevanță pentru examinarea admisibilității acțiunii, legalitatea unui act fiind apreciată, potrivit unei jurisprudențe consacrate, în funcție de elementele de

fapt și de drept existente la data adoptării sale. În plus, în ceea ce privește diferența de tratament invocată de reclamantă, întemeiată pe faptul că numai anumite televiziuni care difuzează prin unde hertziene în mod digital ar fi vizate de obligațiile de investiții, ceea ce ar implica o discriminare și implicit o afectare a poziției sale concurențiale, Comisia susține că această diferență este justificată de împrejurări obiective legate de cifra de afaceri. Pe de altă parte, televiziunile care beneficiază de un tratament diferit ar fi cele care nu difuzează deloc sau difuzează puține opere audiovizuale și care nu sunt, așadar, în concurență cu televiziuni precum reclamanta, pentru care o parte substanțială a programelor este constituită din opere audiovizuale.

42 În al doilea rând, în răspunsul adresat reclamantei, Comisia și Republica Franceză arată că autoritățile franceze au ales, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Directiva 89/552/CEE a Consiliului din 3 octombrie 1989 privind coordonarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune (JO L 298, p. 23, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 215), cu modificările ulterioare, să stabilească dispoziții mai stricte decât cele ale directivei și să calculeze cuantumul obligațiilor de investiții în funcție de cifra de afaceri a televiziunii. În orice caz, în temeiul reglementării franceze, toate televiziunile franceze ar fi supuse obligațiilor de investiții în mod proporțional. Prin urmare, potrivit Comisiei, faptul că cheltuielile reclamantei cu acest titlu le depășesc pe cele ale concurenților săi, din cauza poziției sale pe piața franceză de difuzare a programelor de televiziune și a importanței cifrei sale de afaceri, nu este suficient pentru a o individualiza, ceea ce reclamanta ar părea să admită în replică. Astfel, întrucât reclamanta recunoaște că măsura ar aduce atingere unui grup larg de operatori, Comisia subliniază că, deși numeroși alți operatori se află în aceeași situație cu cea a reclamantei, aceasta demonstrează că reclamanta nu se află într-o situație specială, contrar cerințelor Hotărârii Curții din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia (25/62, Rec., p. 197).

43 În al treilea rând, Comisia și Republica Franceză contestă afirmația reclamantei potrivit căreia măsurile de sprijin acordate de CNC și obligațiile de investiții aduc beneficii unor mari grupuri de comunicare, în loc să favorizeze producția independentă. În temeiul reglementării franceze, toate televiziunile ar trebui să consacre două treimi din obligațiile de investiții pentru producția audiovizuală independentă, potrivit acelorași criterii. În practică, majoritatea acestor investiții, sub formă de achiziții și preachiziții, ar fi făcută la producători independenți de orice grup de comunicare audiovizuală. În orice caz, chiar dacă se presupune că dispozitivul francez avantajează aceste grupuri de comunicare, reclamanta ar fi defavorizată în același mod ca și celelalte televiziuni supuse acelorași obligații. Efectele schemei franceze asupra reclamantei ar fi legate doar de poziția sa concurențială, în măsura în care, fiind televiziunea care are cifra de afaceri cea mai importantă, aceasta ar finanța, prin intermediul obligațiilor de investiții în producția independentă, alți producători de opere audiovizuale într-o proporție mai importantă decât concurenții săi, dar întotdeauna în funcție de un element obiectiv, și anume cifra de afaceri.

44 În al treilea rând, în ceea ce privește dreptul la o protecție jurisdicțională, Comisia subliniază că acesta trebuie să respecte dreptul pozitiv și jurisprudența consolidată, astfel cum rezultă în special din Hotărârea Tribunalului din 13 septembrie 2006, British Aggregates/Comisia (T-210/02, Rec., p. II-2789) (a se vedea de asemenea Hotărârea Curții din 25 iulie 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, C-50/00 P, Rec., p. I-6677, punctul 40). Astfel, în teorie, reclamanta ar putea să refuze să se conformeze regimului obligatoriu al obligațiilor de investiții și să invoce în fața instanței naționale incompatibilitatea acestui regim cu dreptul comunitar, instanță care are sarcina, dacă este cazul, să sesizeze cu titlu preliminar Curtea cu privire la problema validității deciziei.

45 Republica Franceză este de acord cu concluzia Comisiei potrivit căreia acțiunea formulată de reclamantă este inadmisibilă, întrucât aceasta nu este vizată în mod individual de decizie.

46 În primul rând, precum Comisia, Republica Franceză susține că, potrivit unei jurisprudențe constante, întrucât reclamanta contestă temeinicia deciziei, acțiunea sa nu va fi admisibilă decât dacă reclamanta demonstrează că poziția sa concurențială este afectată substanțial de măsura în cauză. Republica Franceză subliniază de asemenea, în ceea ce privește referirea reclamantei la Concluziile avocatului general Jacobs prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, că este suficient să se amintească faptul că, în această hotărâre, Curtea a confirmat cerința unei afectări substanțiale a poziției concurențiale a reclamantei. În această privință, precum Comisia, Republica Franceză susține că reclamanta nu poate să invoce numai calitatea de parte interesată în sensul articolului 88 alineatul (2) CE și existența unui raport de concurență, ci că trebuie să demonstreze importanța atingerii aduse poziției sale pe piață. În sfârșit, contrar afirmațiilor reclamantei, Comisia ar fi adoptat decizia ca răspuns la notificarea făcută de autoritățile franceze, la 24 mai 2004, a totalității schemelor de ajutor pentru cinema și audiovizual, și nu ca urmare a plângerii reclamantei din 3 octombrie 2001.

47 În al doilea rând, reclamanta nu ar fi demonstrat afectarea substanțială prin decizie a poziției sale concurențiale. Mai întâi, ca răspuns adresat reclamantei, Republica Franceză arată, precum Comisia, că autoritățile franceze au ales să calculeze cuantumul obligațiilor de investiții în funcție de cifra de afaceri a televiziunilor, iar faptul că cheltuielile reclamantei le depășesc pe cele ale concurenților săi, din cauza poziției sale pe piața franceză de difuzare a programelor de televiziune și a importanței cifrei sale de afaceri, nu poate fi suficient pentru a o individualiza, ceea ce reclamanta ar părea să admită în replică (a se vedea punctul 42 de mai sus).

48 În al doilea rând, în ceea ce privește afirmația reclamantei potrivit căreia măsurile de sprijin acordate de CNC și obligațiile de investiții ar aduce beneficii unor mari grupuri de comunicare, în loc să favorizeze producția independentă, Republica Franceză adaugă că, cu privire la o treime din obligațiile sale de investiții, reclamanta rămâne

liberă, la fel ca și celelalte televiziuni, să investească la producătorul ales, în special în propriile filiale. Cu titlu de exemplu, Republica Franceză citează cifre pentru anul 2005 privind investițiile reclamantei în producțiile audiovizuale și cinematografice.

49 În al treilea rând, în cadrul obligațiilor sale de investiții în ceea ce privește producția independentă, reclamanta ar putea deține drepturi exclusive pentru o perioadă relativ lungă, de 42 de luni, și nu de 18 luni cum pretinde aceasta. În afara acestor obligații, televiziunile ar păstra controlul economic al operelor pe care le finanțează, dispunând de o largă marjă de acțiune atât în etapa producției, prin alegerea formelor de intervenție pentru finanțare, cât și în etapa exploatării, în ceea ce privește durata drepturilor, răscumpărările și exploatarea pe mai multe suporturi.

50 În al treilea rând, reclamanta nu ar fi, în orice caz, în măsură să demonstreze afectarea substanțială a poziției sale concurențiale. În primul rând, cu privire la obligațiile de investiții în producția audiovizuală și cinematografică, reclamantei i-ar reveni aceste obligații cu același titlu ca și totalității televiziunilor franceze, în funcție de cifra sa de afaceri. În al doilea rând, Republica Franceză, precum Comisia, pune în discuție interesul reclamantei, care beneficiază de măsurile de sprijin pentru cinema și audiovizual, să obțină anularea deciziei care declară compatibile aceste măsuri (a se vedea punctul 39 de mai sus).

51 Reclamanta susține că este vizată de decizie în mod direct și individual. În ceea ce privește interesul său direct de a formula acțiunea împotriva deciziei, aceasta pretinde că orice întreprindere concurentă cu cea care beneficiază de un ajutor are un interes să obțină anularea deciziei Comisiei care declară acest ajutor compatibil cu piața comună, o asemenea anulare conducând la o redeschidere a examinării compatibilității ajutorului. În plus, ajutorul în cauză ar fi fost deja acordat, astfel încât decizia ar permite menținerea unui ajutor cu privire la care reclamanta solicită

suprimarea începând cu 2001. Reclamanta subliniază, în replică, că acest interes direct nu este contestat de Comisie.

52 Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței, interesul individual al reclamatei ar fi stabilit din moment ce poziția sa pe piață este afectată de măsurile de ajutor care fac obiectul deciziei. În primul rând, reclamanta consideră că cele două condiții impuse de Comisie, în memoriul în apărare, depășesc condițiile stabilite de jurisprudență. Mai întâi, în ceea ce privește condiția referitoare la împrejurarea că nu a beneficiat de măsurile de ajutor vizate de decizie, reclamanta pretinde că are calitate procesuală activă, fiind o parte interesată în sensul articolului 88 alineatul (2) CE și al articolului 1 litera (h) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [88 CE] (JO L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41). În continuare, atunci când cererea se întemeiază pe motive legate de temeinicia deciziei, o reclamantă trebuie să stabilească situația sa specială, aceasta putând fi dedusă din afectarea poziției sale concurențiale și, dacă este cazul, din intervenția sa în cadrul procedurii preliminare. Orice altă soluție ar însemna să se ignore faptul că o măsură de ajutor, care la prima vedere este generală, poate în realitate să favorizeze numai anumiți operatori sau activități determinate, chiar dacă poate în teorie să aducă beneficii tuturor.

53 În al doilea rând, reclamanta susține că, în cauză, poziția sa concurențială este afectată pe piața difuzării programelor de televiziune cu acces liber și pe piața de achiziție a drepturilor și conținuturilor audiovizuale. Astfel, decizia ar menține un sistem de contribuții obligatorii în favoarea producției audiovizuale, declarând fie că obligațiile de investiții nu constituie un ajutor de stat, fie că măsurile de sprijin acordate de CNC constituie un ajutor compatibil cu piața comună. Aceste dificultăți ar fi la originea plângerilor reclamantei.

54 Mai întâi, măsurile de sprijin denunțate, confirmate în decizie, ar crea un dezavantaj concurențial, limitând posibilitatea reclamantei de a-și dezvolta activitatea de producție, pentru cele două treimi din cheltuielile legate de obligațiile de investiții, și ar contribui la favorizarea grupurilor de comunicare concurente cu reclamanta. În ceea ce privește pretinsul control economic al operelor pe care le finanțează, reclamanta arată, ca răspuns adresat Republicii Franceze, că nivelul obligațiilor sale de investiții este de natură să structureze de fapt utilizarea totalității capacităților sale de investiții.

55 În al doilea rând, astfel cum reclamanta ar fi explicat în mod detaliat în plângerile sale, schema franceză de sprijin pentru industria cinematografică și audiovizuală ar conduce-o să contribuie, prin plata taxei care finanțează COSIP și a subvenției acordate de acesta din urmă producătorilor independenți, la finanțarea propriilor concurenți. Astfel, ca urmare a definiției pentru „producător independent" din reglementarea franceză, un număr dintre acești producători ar fi controlați de concurenții reclamantei și un număr semnificativ dintre aceștia ar fi deținuți de mari grupuri de comunicare care fie au o activitate de difuzare a programelor (cablu, satelit, unde hertziene terestre în mod digital, televiziune prin internet), fie sunt activi în producția audiovizuală, fie cumulează aceste două tipuri de activități.

56 În această privință, reclamanta contestă datele cifrice, referitoare la anul 2005, avansate de Republica Franceză. Printre cei 26 de producători calificați drept independenți potrivit reglementării franceze și cu care reclamanta ar fi contractat în cursul anului 2005, numai 9 ar fi producători cu adevărat independenți de orice televiziune. Printre ceilalți 17, 8 ar fi filiale ale grupurilor audiovizuale și 9 ar fi întreprinderi integrate în grupurile industriale care le-ar conferi o pondere economică semnificativă și care cumulează, pentru cea mai mare parte, calitățile de producător și de distribuitor. Reclamanta arată că acești 17 parteneri comerciali sunt în cea mai mare parte întreprinderi importante și puternice din punct de vedere economic, ceea ce nu corespunde definiției de „producător independent", stabilită în considerentul (23) al Directivei 89/552. Reclamanta subliniază că este suficient să se constate că, în

clasamentul producătorilor de ficțiune pentru prima parte a serii pentru anul 2005, primul beneficiar al reglementării franceze referitoare la măsurile de sprijin pentru producție și la obligațiile de investiții este, prin intermediul a cinci filiale, un grup. Același clasament ar arăta de asemenea că printre cei 10 producători cei mai importanți pentru anul 2005 nu ar figura niciun producător independent cu adevărat în sensul literei și spiritului Directivei 89/552.

57 În al treilea rând, aceste mari grupuri de comunicare ar putea să beneficieze de schema de sprijin, fără să fi trebuit să participe la finanțarea sa. În plus față de beneficiul sprijinului COSIP prin intermediul producătorilor lor integrați, aceștia ar putea să dețină, asupra operelor produse, drepturi de coproducție nelimitate în timp, pe care ar putea apoi să le revândă, printre alții, reclamantei. Prin urmare, aceste mari grupuri ar avea un mare avantaj în constituirea cataloagelor de opere și în difuzarea operelor pe alte platforme, în special prin unde hertziene terestre în mod digital, prin satelit, internet și telefonie de a treia generație. Unele grupuri, beneficiind de aceste cataloage deja constituite, ar difuza în viitor prin unde hertziene terestre în mod digital, în concurență directă cu reclamanta.

58 În schimb, televiziunile nu ar putea, în practică, să își constituie cataloage de drepturi în măsura în care nu ar putea să dețină părți de coproducție asupra operelor audiovizuale finanțate în temeiul obligațiilor de investiții la întreprinderile de producție independente, acestea reprezentând două treimi din cheltuielile lor în temeiul obligațiilor de investiții. Acestea nu ar putea să dobândească decât „drepturi de antenă", și anume drepturi de difuzare asupra acestor opere, limitate la un anumit număr de difuzări pe o perioadă redusă.

59 În plus, în fața presiunii constante a acestor grupuri de comunicare concurente, reclamanta și celelalte televiziuni ar fi obligate din punct de vedere comercial, la expirarea

drepturilor lor de difuzare, a căror durată de exclusivitate ar fi limitată la 18 luni, să răscumpere operele audiovizuale pe care le-au finanțat. Astfel, întrucât serialele posturilor franceze ar continua să fie produse pe durate care depășesc durata inițială a drepturilor de difuzare ale primelor episoade, răscumpărarea acestor drepturi ar fi indispensabilă pentru a evita ca aceste episoade să nu fie difuzate pe posturile concurente. Ca răspuns adresat Republicii Franceze, care invocă larga marjă de acțiune a televiziunilor la nivelul exploatării operelor și durata drepturilor de difuzare, reclamanta afirmă că această durată și numărul de difuzări permise în cursul său sunt strict delimitate de reglementarea franceză.

60 În al patrulea rând, în replică, reclamanta adaugă că, în temeiul reglementării franceze, cuantumul obligațiilor de investiții este calculat plecând de la cifra de afaceri, și nu de la bugetul de programare al postului, astfel cum prevede articolul 5 din Directiva 89/552. Prin urmare, cheltuielile reclamantei cu acest titlu le-ar depăși cu mult pe cele ale concurenților, în special France 2, France 3 și M6, în defavoarea libertății de alocare a bugetului său și a alegerilor sale în materie de programare, ceea ce ar contribui la a o individualiza în raport cu concurenții. Reclamanta amintește de asemenea că, la data depunerii plângerii sale în 2001, contribuția la dezvoltarea producției de opere audiovizuale nu viza decât televiziunile care difuzau în formă necodată prin unde hertziene terestre în mod analogic, și anume reclamanta, cele două posturi publice și M6, celorlalte grupuri de comunicare active în Franța care nu exploatau canale de acest tip neaplicându-li-se aceste obligații. Deși legislația a evoluat în mod progresiv pentru a impune același tip de obligații celorlalte televiziuni, obligațiile impuse nu ar fi fost atât de imperative, iar sumele investite nu ar fi fost atât de importante precum cele impuse reclamantei. În orice caz, faptul că decizia ar putea afecta de asemenea alți operatori și că ar putea cauza un prejudiciu mai mare ar constitui un motiv suplimentar pentru a accepta admisibilitatea acțiunii.

61 În al cincilea rând, în ceea ce privește beneficiul direct și indirect pe care reclamanta l-ar obține din schema de susținere pentru producția audiovizuală, reclamanta contestă afirmațiile Republicii Franceze. În această privință, reclamanta pretinde că nu beneficiază indirect de măsurile de sprijin acordate de CNC. Pe de o parte, sprijinul financiar acordat de CNC pentru o producție dată ar fi în beneficiul exclusiv al producătorului, în special creditând contul său deschis la CNC și permițându-i să genereze în mod automat noi ajutoare. În schimb, nu ar ușura ponderea obligațiilor de investiții ale televiziunii. Prin urmare, sprijinul financiar adus producătorilor care nu sunt filiale ale reclamantei nu i-ar aduce profit. Pe de altă parte, acordarea acestui sprijin de către CNC, întemeiat pe angajamentul financiar al unei televiziuni, precum reclamanta, la un nivel de cel puțin 25 % din cuantumul devizului de producție, nu ar diminua deloc obligațiile reglementare și nici nu ar ușura sarcinile acestei televiziuni. Pe de altă parte, reclamanta califică drept marginal cuantumul beneficiului direct primit, prin intermediul filialelor sale, din schema de sprijin pentru producția audiovizuală. Numai o treime din obligațiile de investiții ar putea eventual să fie realizată cu filialele sale de producție, dintre care un mic număr ar produce opere de stoc și numai două ar fi beneficiat, în 2005, de un sprijin financiar acordat de CNC într-un cuantum total mult mai mic decât cuantumul taxei pe care reclamanta ar fi trebuit să o achite în același an.

62 În al treilea rând, reclamanta susține că, potrivit jurisprudenței, statutul special al unei reclamante, în sensul Hotărârii Plaumann/Comisia, punctul 42 de mai sus, nu decurge exclusiv din afectarea substanțială a poziției sale concurențiale pe piață (Hotărârea Tribunalului din 10 mai 2006, Air One/Comisia, T-395/04, Rec., p. II-1343, punctul 32). În plus, aceasta arată că avocatul general Jacobs în Concluziile prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, la punctele 141 și 142, pledează în mod clar în favoarea unei aplicări a criteriului interesului individual care nu s-ar limita exclusiv numai la această afectare. Alte considerații ar putea fi luate în calcul, precum faptul că plângerile reclamantei din 2001 și completarea la acestea din ianuarie 2006 sunt,

contrar afirmațiilor Republicii Franceze, la originea deciziei. Comisia nu ar contesta aceasta, iar decizia ar face de asemenea referire și ar răspunde direct acesteia.

63 În al patrulea rând, o interpretare excesiv de restrictivă a noțiunii interesului individual de a exercita acțiunea, precum cea invocată de Comisie, ar conduce la lipsirea reclamantei de dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă. Astfel, în lipsa unei acțiuni la Tribunal, reclamanta s-ar vedea privată de orice posibilitate de a dezbate pe fond natura de ajutor de stat a obligațiilor de investiții.

Aprecierea Tribunalului

64 Potrivit articolului 230 al patrulea paragraf CE, orice persoană fizică sau juridică poate formula o acțiune împotriva deciziilor al căror destinatar este și împotriva deciziilor care, deși luate sub aparența unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc în mod direct și individual.

65 În cauză, întrucât decizia a fost adresată Republicii Franceze, trebuie să se examineze dacă aceasta vizează reclamanta în mod direct și individual.

66 În ceea ce privește condiția unei afectări individuale, potrivit unei jurisprudențe constante, alte subiecte de drept decât destinatarii unei decizii nu pot pretinde că sunt vizate individual decât dacă această decizie le aduce atingere în temeiul anumitor calități care le sunt specifice sau al unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, prin urmare, le individualizează într-un mod analog cu destinatarul deciziei (Hotărârea Curții Plaumann/Comisia, punctul 42 de mai sus, p. 223, Hotărârea Curții din 19 mai 1993, Cook/Comisia, C-198/91, Rec., p. I-2487, punctul 20,

Hotărârea Curții din 15 iunie 1993, Matra/Comisia, C-225/91, Rec., p. I-3203, punctul 14, Hotărârea Curții Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, punctul 33, și Hotărârea Curții din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, Rep., p. I-10505, punctul 26).

67 Prin urmare, este de competența Tribunalului să verifice dacă, în cauză, reclamanta poate fi considerată ca fiind vizată în mod individual de decizie.

68 În cauza de față, reclamanta urmărește să obțină din partea Tribunalului anularea unei decizii adoptate la finalizarea procedurii preliminare de examinare prevăzute la articolul 88 alineatul (3) CE.

69 În această privință, trebuie amintit că, în cadrul procedurii de control al ajutoarelor de stat, prevăzută la articolul 88 CE, se impune să se distingă, pe de o parte, faza preliminară a examinării ajutoarelor, instituită prin alineatul (3) al acestui articol, al cărei obiect este numai acela de a permite Comisiei să își formeze o primă opinie cu privire la compatibilitatea parțială sau totală a ajutorului respectiv, și, pe de altă parte, faza de investigare, prevăzută la alineatul (2) al aceluiași articol. Doar în cadrul acesteia, care este destinată să permită Comisiei să obțină informații complete cu privire la toate datele cauzei, Tratatul CE prevede obligația Comisiei de a solicita persoanelor interesate să își prezinte observațiile (Hotărârea Cook/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 22, Hotărârea Matra/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 16, Hotărârea Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, punctul 34, și Hotărârea din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 27).

70 Atunci când, fără a deschide procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 88 alineatul (2) CE, Comisia constată, printr-o decizie adoptată în temeiul alineatului (3)

al aceluiași articol, că un ajutor este compatibil cu piața comună, beneficiarii acestor garanții procedurale nu pot obține respectarea acestora decât dacă au posibilitatea de a contesta decizia respectivă în fața instanței comunitare. Din aceste motive, instanța comunitară declară admisibilă o acțiune care urmărește anularea unei astfel de decizii, introdusă de o parte în cauză în sensul articolului 88 alineatul (2) CE, atunci când persoana care a formulat acțiunea urmărește, prin introducerea acesteia, să conserve drepturile procedurale de care beneficiază în temeiul acestei din urmă dispoziții (a se vedea Hotărârea Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, punctul 35 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 28).

71 Curtea a avut ocazia să precizeze că astfel de părți în cauză în sensul articolului 88 alineatul (2) CE sunt persoanele, întreprinderile sau asociațiile ale căror interese sunt eventual afectate de acordarea unui ajutor, cu alte cuvinte, în special întreprinderile concurente ale beneficiarilor acestui ajutor și organizațiile profesionale (a se vedea Hotărârea Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, punctul 36 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 29).

72 În schimb, dacă reclamantul contestă temeinicia deciziei de examinare a ajutorului ca atare, simplul fapt că acesta poate fi considerat parte în cauză în sensul articolului 88 alineatul (2) CE nu poate fi suficient pentru a accepta admisibilitatea acțiunii. Reclamantul trebuie să demonstreze în acest caz că are un statut special în sensul jurisprudenței rezultate din Hotărârea Plaumann/Comisia, punctul 42 de mai sus. Acest lucru ar fi valabil în special atunci când poziția pe piață a reclamantului ar fi afectată în mod substanțial de ajutorul care face obiectul deciziei în cauză (Hotărârea Curții Comisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, punctul 38 de mai sus, punctul 37, și Hotărârea Curții din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 30; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea Curții din 28 ianuarie 1986, Cofaz și alții/Comisia, 169/84, Rec., p. 391, punctele 22-25).

73 În speță, este necesar să se precizeze mai întâi că aplicabilitatea generală a deciziei, care rezultă din faptul că aceasta are ca obiect în special autorizarea unor scheme de ajutor care se aplică unei categorii de operatori definiți în mod general și abstract, nu este de natură să împiedice aplicarea jurisprudenței citate anterior (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, punctul 66 de mai sus, punctul 31).

74 Pe de altă parte, trebuie arătat că reclamanta a invocat, în susținerea acțiunii, trei motive. Primul motiv este întemeiat pe o încălcare a obligației de motivare. Al doilea motiv se întemeiază pe încălcarea articolului 87 alineatul (1) CE. Al treilea motiv se întemeiază pe o încălcare a articolului 87 alineatul (3) litera (d) CE.

75 Se impune constatarea că niciunul dintre aceste motive de anulare nu vizează să se constate existența unor dificultăți serioase ridicate de măsurile de sprijin în cauză în ceea ce privește calificarea lor ca ajutor de stat sau compatibilitatea lor cu piața comună, dificultăți care ar fi determinat obligația Comisiei de a deschide procedura oficială. Reclamanta nu pune în discuție refuzul Comisiei de a deschide procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 88 alineatul (2) CE și nu invocă încălcarea drepturilor procedurale care decurg din această dispoziție, ci vizează exclusiv obținerea anulării pe fond a deciziei, astfel cum a confirmat în ședință, răspunzând la o întrebare a Tribunalului, aspect de care s-a luat act în procesul-verbal de ședință.

76 Întrucât prezenta acțiune nu are, așadar, ca obiect apărarea drepturilor procedurale ale reclamantei, simplul fapt că aceasta poate fi considerată parte interesată în sensul articolului 88 alineatul (2) nu poate să fie suficient pentru acceptarea admisibilității acțiunii. Reclamanta trebuie, prin urmare, să demonstreze că are un statut special în sensul jurisprudenței care rezultă din Hotărârea Plaumann/Comisia, punctul 42 de mai sus, în special din cauză că poziția sa pe piață ar fi afectată în mod substanțial de măsurile care fac obiectul deciziei.

77 În această privință, trebuie amintit că o întreprindere nu se poate prevala numai de calitatea sa de concurent al întreprinderii beneficiare a măsurii în cauză, ci trebuie să demonstreze în plus importanța atingerii aduse poziției sale pe piață (Hotărârea Curții din 23 mai 2000, Comité d'entreprise de la Société française de production și alții/Comisia, C-106/98 P, Rec., p. I-3659, punctele 40 și 41, Hotărârea Curții din 22 noiembrie 2007, Spania/Lenzing, C-525/04 P, Rep., p. I-9947, punctul 33, și Hotărârea Tribunalului din 27 septembrie 2006, Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren și alții/Comisia, T-117/04, Rec., p. II-3861, punctul 53).

78 În cauză, astfel cum reclamanta a confirmat în ședință, răspunzând la o întrebare a Tribunalului, afectarea poziției sale concurențiale trebuie examinată în raport cu beneficiarii măsurilor de ajutor în cauză. Prin urmare, întrucât măsurile în cauză vizează sprijinul pentru producția cinematografică și audiovizuală, trebuie să se considere că acestea aduc beneficii unor operatori care au o activitate de producție în domeniul cinematografic și audiovizual sau cel puțin în unul dintre aceste domenii potrivit măsurilor vizate. Pe de altă parte, este cert că reclamanta, care este o televiziune, este de asemenea activă în producția de opere și poate fi, cu acest titlu, și beneficiară a măsurilor de sprijin în cauză.

79 Reclamanta identifică, ca operatori față de care ar fi afectată poziția sa concurențială, celelalte televiziuni și mari grupuri de comunicare audiovizuală. În plus, reclamanta invocă faptul că poziția sa ar fi afectată pe piața difuzării programelor de televiziune cu acces liber și pe piața de achiziție a drepturilor și conținuturilor audiovizuale.

80 Cu toate acestea, se impune constatarea că reclamanta nu a stabilit în mod concret și precis prin ce anume ar fi afectată în mod substanțial poziția sa concurențială, în special pe aceste două piețe, în raport cu acești concurenți, televiziuni și mari grupuri de comunicare audiovizuală, beneficiari ai măsurilor în cauză.

81 În primul rând, reclamanta nu a adus elemente care să permită să se concluzioneze că poziția sa concurențială este afectată în mod substanțial în raport cu celelalte televiziuni, atât în ceea ce privește obligațiile de investiții, cât și măsurile de sprijin contestate, acordate de CNC.

82 Mai întâi, în ceea ce privește obligațiile de investiții, se impune constatarea că, în primul rând, reclamanta nu invocă niciun argument care să susțină că celelalte televiziuni – care pot beneficia de aceste măsuri pentru eventuala lor activitate de producție – sunt supuse unor condiții diferite de cele impuse reclamantei pentru a beneficia de acestea și care ar fi de natură să genereze o afectare substanțială a poziției sale concurențiale.

83 În al doilea rând, reclamanta arată că totalul cheltuielilor sale cu titlu de obligații de investiții depășește cu mult cuantumul celor ale concurenților săi, în special France 2, France 3 și M6, în defavoarea libertății de alocare a bugetului său și a alegerilor sale în materie de programare, ceea ce contribuie la a o individualiza în raport cu aceștia din urmă. Cu toate acestea, astfel cum reclamanta a confirmat în ședință, răspunzând la o întrebare a Tribunalului, televiziunile cu care aceasta se află în situație de concurență erau de asemenea, în temeiul măsurilor care fac obiectul deciziei, ținute de obligații de investiții. În plus, trebuie arătat că valoarea acestor obligații este stabilită prin aplicarea unui procentaj la cifra de afaceri a televiziunii în cauză pentru anul precedent (a se vedea punctul 26 de mai sus). În consecință, faptul că, în temeiul reglementării franceze, concurenților citați de reclamantă le revin obligații de investiții în aceleași proporții ca acesteia, ca urmare a aplicării aceluiași procentaj la cifra lor de afaceri, conduce la concluzia că, astfel cum susțin Comisia și Republica Franceză, deși s-a dovedit că valoarea cheltuielilor reclamantei o depășește pe cea a cheltuielilor respectivilor concurenți, această împrejurare nu este decât consecința faptului că cifra sa de afaceri este superioară celei a concurenților. Reclamanta nu poate, așadar, să invoce împrejurarea respectivă în scopul demonstrării unui statut special în sensul jurisprudenței care rezultă din Hotărârea Plaumann/Comisia, punctul 42 de mai sus. În plus, reclamanta nu aduce niciun element care să demonstreze afectarea

substanțială a poziției sale concurențiale, la data adoptării deciziei, ca urmare a aplicării unui procentaj special altor televiziuni.

84 În al treilea rând, spre deosebire de ceea ce susține reclamanta, faptul că valoarea obligațiilor de investiții este calculată prin referire la cifra de afaceri a televiziunii în cauză, și nu în raport cu bugetul său de programare, cum ar prevedea articolul 5 din Directiva 89/552, nu permite să se concluzioneze în sensul unui caracter special al statutului reclamantei. Astfel, pe de o parte, reclamanta nu a demonstrat prin ce anume acest mod de calcul ar plasa-o într-o situație diferită de cea a concurenților săi, televiziuni, reclamanta subliniind de altfel că alte televiziuni se puteau afla într-o situație asemănătoare cu a sa. Pe de altă parte, nu este de competența Tribunalului să examineze, în cadrul prezentei acțiuni, reglementarea franceză în cauză în raport cu Directiva 89/552.

85 În al patrulea rând, în ceea ce privește obligația de a consacra cel puțin două treimi din cheltuielile efectuate cu titlu de obligații de investiții în producția audiovizuală, precum și cel puțin trei pătrimi din cheltuielile efectuate cu titlu de obligații de investiții în producția cinematografică pentru dezvoltarea producției independente (a se vedea punctul 9 de mai sus), trebuie să arate că definiția „producției independente" în reglementarea franceză implică în special ca producătorul să fie independent de televiziunea care comandă opera în cauză [punctul II alineatul (249) din decizie], ceea ce părțile au confirmat în ședință. Prin urmare, chiar dacă o asemenea constrângere poate genera, după cum susține reclamanta, o limitare în posibilitatea de a dezvolta activitatea sa de producție, se impune constatarea că aceasta nu arată prin ce anume situația sa diferă de cea a celorlalte televiziuni cu care se află într-o situație de concurență.

86 În consecință, din cele de mai sus rezultă că reclamanta nu a demonstrat că, în ceea ce privește obligațiile de investiții, poziția sa concurențială era afectată în mod substanțial în raport cu cea a celorlalte televiziuni.

87 În ceea ce privește, în continuare, măsurile de sprijin acordate de CNC contestate în cadrul prezentei acțiuni, reclamanta nu invocă niciun argument destinat să demonstreze situația sa specială în raport cu celelalte televiziuni. În sfârșit și cu titlu suplimentar, trebuie să se arate că obligația unui producător, pentru a putea beneficia de aceste măsuri, de a dispune de finanțarea unei televiziuni și condiția corelativă de independență a acestui producător în raport cu televiziunea care oferă această finanțare se impun în același mod reclamantei și celorlalte televiziuni, ceea ce aceasta nu contestă.

88 În ceea ce privește finanțarea acestor măsuri de sprijin din partea CNC, în special prin plata taxei de către televiziuni, reclamanta a confirmat, în ședință, răspunzând la o întrebare a Tribunalului, că concurenții săi, televiziuni, sunt supuși plății taxei. Or, trebuie să se constate că aceasta este aplicată pe cifra de afaceri a televiziunilor și că suma datorată este calculată prin aplicarea, la această cifră de afaceri, a unui procentaj. Prin urmare, reclamanta nu poate fi considerată ca fiind individualizată în raport cu alte televiziuni cu care se află într-un raport de concurență.

89 Prin urmare, trebuie să se considere că reclamanta nu a demonstrat că poziția sa concurențială era afectată în mod substanțial față de celelalte televiziuni în ceea ce privește măsurile de sprijin contestate, acordate de CNC.

90 În al doilea rând, cu privire la afirmația reclamantei potrivit căreia poziția sa concurențială ar fi afectată în raport cu mari grupuri de comunicare audiovizuală, trebuie să se arate că reclamanta nu definește în mod precis respectivele grupuri și că nu arată destul de precis în ce raport de concurență se situează în raport cu acestea.

91 Or, trebuie să se amintească faptul că poziția concurențială a reclamantei trebuie examinată în raport cu cea a beneficiarilor măsurilor în cauză. Din aceasta decurge că marile grupuri de comunicare audiovizuală pe care reclamanta le vizează trebuie să aibă, cel puțin, activități în producția de opere. Pe de altă parte, în măsura în care aceste grupuri sunt de asemenea active în difuzarea de programe de televiziune, se impune constatarea că reclamanta nu precizează deloc prin ce anume situația acestora diferă astfel de cea, examinată la punctele 81-89 de mai sus, a televiziunilor care au o activitate de producție.

92 În aceste condiții, trebuie să se considere că invocarea de către reclamantă a unei afectări a poziției sale concurențiale în raport cu mari grupuri de comunicare audiovizuală nu este suficient de detaliată și susținută pentru a permite să se constate existența unei afectări individuale a reclamantei. În acest sens, trebuie amintit că nu este de competența Tribunalului să procedeze pe cale de supoziții cu privire la raționamentele și considerațiile exacte, atât de fapt, cât și de drept, de natură să servească drept bază contestațiilor din acțiune (Ordonanța Tribunalului din 19 mai 2008, TF1/Comisia, T-144/04, Rep., p. II-761, punctul 57).

93 Având în vedere toate cele de mai sus, trebuie să se concluzioneze că reclamanta nu a demonstrat corespunzător cerințelor legale afectarea substanțială a poziției sale concurențiale și că aceasta nu poate fi considerată ca fiind vizată în mod individual de decizie. Prin urmare, aceasta nu are calitate procesuală activă.

94 Această concluzie nu poate fi pusă în discuție de argumentul reclamantei întemeiat pe faptul că, în ipoteza în care prezenta acțiune ar trebui declarată inadmisibilă, ea nu ar dispune de niciun mijloc de contestare a deciziei. Astfel, trebuie amintit doar că, potrivit jurisprudenței constante a Curții, condițiile admisibilității unei acțiuni în anulare nu pot fi înlăturate în considerarea interpretării reclamantei cu privire la dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă. Astfel, în ceea ce privește în mod specific domeniul care face obiectul prezentei acțiuni, Curtea a avut ocazia să precizeze că un particular, care nu este vizat în mod direct și individual de o decizie a Comisiei în materie de ajutoare de stat și ale cărui interese nu sunt, prin urmare, eventual lezate de măsura statală care face obiectul acestei decizii, nu poate să invoce dreptul la o protecție jurisdicțională în raport cu o astfel de decizie (a se vedea Hotărârea Curții din 22 noiembrie 2007, Sniace/Comisia, C-260/05 P, Rep., p. I-10005, punctele 64 și 65 și jurisprudența citată). Or, din elementele expuse mai sus rezultă că una dintre aceste două condiții nu este cu certitudine îndeplinită în speță, întrucât reclamanta nu a stabilit că era vizată în mod individual de decizie. Rezultă că reclamanta nu este îndreptățită să susțină că declararea acestei acțiuni ca inadmisibilă ar aduce atingere dreptului său la o protecție jurisdicțională efectivă.

95 Rezultă din ansamblul considerațiilor de mai sus că prezenta acțiune trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

96 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata, în plus față de proprii le cheltuieli de judecată, a celor efectuate de Comisie, conform concluziilor acesteia din urmă.

97 Pe de altă parte, potrivit articolului 87 alineatul (4) din același regulament, statele membre care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. Republica Franceză suportă, așadar, propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea ca inadmisibilă.

2) Obligă Télévision française 1 SA (TF1) la plata propriilor cheltuieli de judecată, precum și a celor efectuate de Comisia Europeană.

3) Republica Franceză suportă propriile cheltuieli de judecată.

Vilaras Prek Ciucă

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 13 septembrie 2010.

Semnături